

NAŠE FAKULTA

32 | 7. ROČNÍK | ŘÍJEN 2016

32.

AO trauma kurz na LF MU

INFORMAČNÍ BULLETIN
MASARYKOVA UNIVERZITA
LÉKAŘSKÁ FAKULTA

OBSAH

Celofakultní konference o výuce	3
Oslava celoživotního díla profesora Bařinky	5
Lidé, zdravotnictví a právo	7
AOTrauma Europe Masters Course - Articular Fractures of Lower Extremity	9
Vědkyně z Ústavu histologie a embryologie LF MU porazila silnou konkurenci	11
66. Česko-Slovenské farmakologické dny	12
Jubilejní XXV. Moravskoslezské dny pneumologie	15
Mezinárodní den klinických studií 2016	18
54. Výstava léčivých rostlin v Centru léčivých rostlin na Kraví Hoře	21
Pomáháme především lidem a je jedno, z jakého jsou tábora	23

Vážené kolegyně, vážení kolegové, milí přátelé,

je před námi podzimní číslo bulletinu Naše fakulta.

Za nejpodstatnější považuji informaci o Celofakultní konferenci o výuce. Věřím, že mnozí z Vás jste tam byli a viděli, jaká zajímavá témata byla prezentována a diskutována.

Od 1. 9. 2016 platí novela vysokoškolského zákona, v němž je také řada ustanovení, která významně ovlivňují výuku.

A konečně do třetice, úspěšně jsme odeslali na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy žádost o velký projekt SIMU+. Věříme, že uspějeme a kvalita výuky na naší lékařské fakultě se dále významně zvýší.

S mnoha pozdravy

Váš Jiří Mayer

CELOFAKULTNÍ KONFERENCE O VÝUCE

Irena Wernerová

Stává se již tradicí na naší fakultě uspořádat každého půl roku Celofakultní konferenci o výuce, které se účastní všichni vedoucí pracovníci teoretických i klinických pracovišť. Kromě přednostů se mohou zúčastnit i všichni další zájemci o danou problematiku. Celofakultní konference se odehrávala v kampusu dne 4. října 2016.

Konferenci zahájil úvodním slovem děkan LF MU prof. MUDr. Jiří Mayer, CSc. Pan děkan přivítal účastníky a zdůraznil, že smyslem dnešní konference není jen pravidelná evaluace Optimeedu ve výuce, ale i informace o nutnosti změn a pokračující synchronizaci učebních plánů v horizontální i vertikální rovině. Ve své řeči akcentoval důležitost neustálé systematické práce každého jednotlivce v rámci svého oboru i synergie v rámci mezipředmětových vztahů.

Následoval příspěvek doc. MUDr. Julie Bienertové Vašků, Ph.D., na téma *OPTIMED a Evropský rámec kvalifikací*. Ve svém vystoupení pregnantně shrnula základní principy Rámce kvalifikací VŠ vzdělávání v ČR, definovala rámec jednotlivých kvalifikací a zdůraznila důležitost kompatibility kvalifikace a její propustnost nejen v systému ČR, ale i v systému mezinárodních aktivit.

Shrnutí základních principů *Rámce kvalifikací VŠ vzdělávání v ČR* precizně dokumentoval RNDr. Martin Komenda, Ph.D., na základě podkladů připravených ve spolupráci s doc. RNDr. Ladislavem Duškem, Ph.D. Analýza formou čísel a grafů má neoddiskutovatelnou výpovědní hodnotu.

Děkan LF MU prof. Mayer zahajuje konferenci

Doc. Julie Bienertová Vašků

Dr. Martin Komenda

Doc. Petr Štourač

Doc. MUDr. Petr Štourač, Ph.D., představil (i za Ing. Sellnera) *Stav projektu SIMU* a okomentoval množství práce, která v souvislosti s touto aktivitou byla provedena, i budoucí realizovatelné plány.

Prof. RNDr. Eva Táborská, CSc., se věnovala spolu s prof. MUDr. Jaroslavem Štěrbou, Ph.D., problému, na který studenti neustále poukazují, a to je téma *Doporučená studijní literatura pro preklinické a klinické obory* včetně literatury v angličtině. Ukázala např. kritéria odpovídající doporučené učebnici: 1-2 učebnice na předmět, odpovídající rozsah i obsah, koresponduje s průběhem výuky i obsahem zkoušky, aktuálnost, dostupnost – za což ručí garant výuky...

V rámci druhé části konference byly představeny *Cíle OPTIMEDu II – příklady vertikálního a horizontálního propojování výuky*. Přednášející, kteří vystoupili, téměř modelově prezentovali propojený pohled odborníků na jedno téma, každého za jeho odbornost. První vhled bylo *EKG – pohled biofyzika, fyziologa, patofyziologa a kardiologa*. Vystoupili prof. MUDr. Jiří Vítovec, CSc., prof. MUDr. Anna Vašků, CSc., prof. RNDr. Vojtěch Mornstein, CSc., a prof. MUDr. Marie Nováková, Ph.D. Druhým vstupem bylo téma *Alkoholické poškození jater – pohled biochemika, patofyziologa, histologa, patologa* a třetím tématem byly *Germinální nádory – pohledem embryologa, patologa, radiologa a klinika*. Svého vystoupení se s úspěchem zhostili doc. MVDr. Aleš Hampl, CSc., doc. MUDr. Leoš Křen, Ph.D., prof. RNDr. Eva Táborská, CSc., prof. MUDr. Anna Vašků, CSc., doc. MUDr. Jarmila Skotáková, CSc., a MUDr. Viera Bajčiová, CSc.

Výsledky studentské ankety byly prezentovány prof. Táborskou za období od 26. 5. 2016 do 31. 8. 2016. Anketa byla připravena ve spolupráci se SKAS a v rámci plné anonymity bylo osloveno 3675 posluchačů pregraduálního studia. Otázky pro studenty se týkaly nejen kvality studia, ale i obsahu předmětu, organizace výuky, osobnosti vyučujícího, výukových materiálů atd. Přednášející zdůraznila, že v rámci Všeobecného lékařství bylo hodnoceno 117 předmětů.

Závěrečné slovo před diskuzí patřilo prof. Štěrbovi, který apeloval na všechny kolegy přednosty a lékaře ve snaze co nejvíce využít při výuce odpolední a noční stáže a vyjít tak vstříc medikům, kteří mají ve zmiňované dobu větší manévrovací prostor při získávání praktických zkušeností...

OSLAVA CELOŽIVOTNÍHO DÍLA PROFESORA BAŘINKY

Irena Wernerová

Prof. Bařinka a Mgr. Wernerová

Je čtvrtek 29. 9., 14:00 hod. Do velké jednací místnosti Rektorátu Masarykovy univerzity vchází elegantní muž, kterému byste hádali maximálně 70 let. S úsměvem za potlesku všech přítomných a doprovázený rodinou. Cimbálovka (složená z kamarádů) hraje jeho oblíbenou písničku.

Profesor Bareš, prorektor Masarykovy univerzity, hovoří o významu dnešního slavnostního okamžiku, o slavnostním křtu knihy, která oslavuje úspěchy šedesáti let působení profesora Bařinky na poli plastické a rekonstrukční chirurgie. Doktorka Mizerová, ředitelka Nakladatelství Masarykovy univerzity Munipress představuje obsáhlou publikaci *Plastická a rekonstrukční chirurgie*, kterou nakladatelství vydalo: „Jedná se o největší monografii v oboru plastické chirurgie, která dosud byla u nás vydána a samozřejmě i nejobsáhlejší dílo, které vydalo naše nakladatelství.“ Krátce připojuje i životopis pana profesora: „Prof. MUDr. Ladislav Bařinka, DrSc. (nar. 1927) je plastický a rekonstrukční chirurg s mezinárodním renomé, průkopník nových postupů ve svém oboru. Je emeritním profesorem Kliniky plastické chirurgie Masarykovy univerzity, kde působil od roku 1955 až do roku 1992 (od r. 1984 jako přednosta). Za jeho vedení zde bylo postaveno moderní replantační a audiovizuální centrum pro rozvoj mikrochirurgických disciplín. Přednášel a pracoval na klinikách v západní Evropě a USA, v 90. letech vybudoval plastickou chirurgii v Tishreen Hospital v syrském Damašku.“

Výpravná kniha na osmi stech stranách prezentuje dlouholeté zkušenosti brněnské plastické školy, na jejímž formování se autor zásadně podílel. Hlavním pilířem publikace je obrovské množství velmi pečlivě dokumentovaných kazuistik pacientů, které zaujmají prakticky celý rozsah oboru plastické chirurgie. Kniha je rozdělena do deseti kapitol podle jednotlivých oblastí zájmu oboru a ve vymezených tématech (Hlava a krční plochy, Rekonstrukce boltce, Chirurgie rozštěpů rtů, patra a obličeje, Chirurgie kýly a prsou, Urogenitální problematika, Horní končetina, Lymfedém končetin, Replantace horních a dolních končetin a jejich částí mikrochirurgickou technikou, Maligní melanomy a tumory, Transsexualismus) významně prohlubuje odborné znalosti čtenářů.

„Kniha není koncipována jako učebnice plastické chirurgie, ale v konkrétních oblastech prohlubuje základní znalosti v oboru na vysokou úroveň a může být zdrojem inspirace při řešení neobvyklých případů. Jedná se dosud o největší monografii na téma plastické chirurgie a je nutno vyslovit autorovi uznání za obrovskou práci, kterou její zformování zajisté vyžadovalo,“ uvádí recenzenti Jiří Veselý a Zdeněk Dvořák. Profesor Veselý, jeden z recenzentů knihy a žák profesora Bařinky, děkoval nejen za předávání odborných zkušeností a „výuku“, ale i za přátelství, smysl pro humor a laskavý přístup ke kolegům a personálu. Zdůraznil, že pan profesor operoval téměř do osmdesáti let a byl vzorem pro mnoho kolegů: *„Je to živel v pozitivním slova smyslu, má energii na rozdávání...“*

Přítomný je i vděčný pacient, který demonstruje umění pana profesora a zdvihá nad hlavu upravený pahýl předloktí: *„Po úrazu jsem jako kluk přišel o všechny prsty, zápěstí a půl předloktí. Po operaci a plastické úpravě nepocítuji žádná omezení – řídím, uchopím, co chci, oženil jsem se, skvělé. Za to vděčím panu profesorovi“* (objímají se).

Následuje přípitek a předání květin a dochází k rozkrojení velkého dortu, který je od publikace k nerozeznání (překvapení rodiny). Pan profesor prochází mezi přáteli a s každým prohodí pár slov. Po předání knihy pro mediky LF MU jsem se pana profesora zeptala:

Kde a jak čerpáte energii?

Musíte být optimista, jinak to nejde a pokud je práce Vaším koníčkem, tak dočerpáváte sílu z ní... Ale samozřejmě na chalupě, s rodinou a miluji balet... (lišácký úsměv a pohled na manželku). Kvůli ní jsem viděl Labutí jezero 70×! Tančila i jako černá labuť..., to vítě láska...

Vidíte v rodině pokračovatele, založil jste lékařskou tradici?

Ano, myslím, že mladší vnuk půjde v mých stopách – je vnímavý, už teď dovede popsat latinskými termíny člověka, baví jej to... (vnuk drží dědečka za ruku) a rád se učí, a to je důležité, chtít...

Pane profesore ještě přednášíte. Mohl byste uskutečnit přednášku pro studenty všeobecného lékařství – mediky na brněnské fakultě?

Ano, přednášel jsem rád a myslím, že mám co říct – sladíme diáře a domluvíme se na termínu...

Děkuji Vám za rozhovor a přeji vše, co si přejete...

V e-verzi je kniha je dostupná zdarma v čítárně Munispace: <https://munispace.muni.cz/index.php/munispace/catalog/book/839>.

Pozn. redakce: *Vzpomněla jsem si na Gugenheimovo muzeum abstraktního umění a jeho autora, Beethovena architektury, Franka Lloyda Wrighta, který tvrdil, že život začíná v 50 a vytvořil nejvíc úžasných staveb od svých sedmdesáti do devadesáti let...*

LIDÉ, ZDRAVOTNICTVÍ A PRÁVO

Irena Wernerová

Osmého a devátého září se na kampusu, na půdě Lékařské fakulty MU, konal již šestý ročník *Konference zdravotnického práva*, tentokrát pod názvem *Lidé, zdravotnictví a právo*.

Hlavním tématem letošního ročníku byla kvalifikace, kompetence a licence ve zdravotnictví. Organizátoři uvádí, že jde o problematiku, která zatím nebyla v rámci přechozích ročníků konference rozsáhleji řešena, a to přesto, že zasahuje do života zdravotnických pracovníků a pacientů. Zasahuje i do praxe managementu poskytovatelů zdravotních služeb, zdravotních pojišťoven či krajských úřadů. Tvrzení dokládají titulky v médiích, které volají po orientaci v dané problematice...

Mezi pořadateli byli nejen právníci – za realizační tým jmenujme JUDr. Blatného, dr. Koščíka, doc. Křepelku, ale i inženýři (Ing. Bělošková) a lékaři (prof. Kašpárek a doc. Kuře za LF MU). Čestným hostem za VZP byla i náměstkyně ředitele pro právo a legislativu Mgr. Jahodářová.

Po slavnostním zahájení Mgr. Radomírou Jahodářovou následovalo úvodní slovo – za LF je pronesl prof. MUDr. Jaroslav Štěrba, Ph.D., proděkan Lékařské fakulty MU a za Právnickou fakultu MU doc. JUDr. Michal Radvan, Ph.D., proděkan.

V rámci jedné ze dvou Sekcí řízení zdravotnictví a pracovního práva byla první část dopoledního programu věnována rozboru *Reformy specializačního vzdělávání lékařů* (Mgr. Zbyněk Podhrázký, MZČR) a *Rámci, praxi a úskalí dělby kompetencí mezi lékaře a zdravotní sestry* (MUDr. Mgr. Štěpánka Bibrová, Ph.D., FN Brno a LF MU).

Ve druhé sekci probíhaly přednášky na téma *Výběr poskytovatelů zdravotních služeb s právem na úhradu z veřejného zdravotního pojištění* (JUDr. Jaroslav Blatný, VZP ČR), *Licencování poskytovatelů zdravotních služeb* (JUDr. Radek Polícar, MZČR) a *Vybrané pracovněprávní aspekty práce ve zdravotnictví* (JUDr. Jaroslav Stránský, Ph.D., PrF MU).

Velkou pozornost si zajistila i Sekce mezinárodní a evropské integrace zdravotnictví svými příspěvky, s nimiž vystoupili: JUDr. Iva Šimková VZP ČR – *Možnost veřejných zdravotních pojišťoven nasmlouvat poskytovatele za hranicemi* a *Aspekty smluvních vztahů s mezinárodním prvkem*, dále JUDr. Ladislav Švec, KZP – *Hodnocení připravovaných změn zákona o zdravotních službách v komparaci se zahraniční praxí* i Mgr. Bc. Michal Koščík, Ph.D. – *Uznávání zdravotnických kvalifikací nabytých v zahraničí*. S ohledem na téma konference,

kterým byla kompetence a kvalifikace zdravotnických pracovníků, bylo třeba jednat také o relevanci kvalifikací dosažených v zahraničí...

Živá diskuze se rozproučila po odeznění příspěvků ze Sekce právní filosofie a lékařské etiky, kde vystoupili doc. JUDr. Filip Křepelka, Ph.D., PrF a LF MU, a JUDr. Stanislav Balík, Ph.D., advokát, PrF ZČU Plzeň a doc. Mgr. Josef Kuře, Ph.D., LF MU.

Druhý den mohli posluchači navštívit Sekci kvalifikace a odpovědnosti ve zdravotnictví, kde odezněly příspěvky: *Důsledky omylu či podvodu v oblasti kvalifikace a licence při poskytování zdravotní péče a problematika pomocníka a jeho odpovědnosti, omezená odpovědnost pracovníků* (doc. JUDr. Filip Melzer, Ph.D., LL.M., advokát, PrF UPOL), *Kompetence lékaře v trestním řízení* (JUDr. Ing. Lukáš Prudil, Ph.D., advokát, PrF MU), *Pojištění odpovědnosti poskytovatele zdravotních služeb* (JUDr. Petr Šustek, Ph.D., advokát, PrF UK).

Neméně zajímavý byl i program Sekce kvalifikace ve specifických aspektech zdravotnické činnosti: *Kompetence a kvalifikace v soudním lékařství* (MUDr. Mgr. Bc. Tomáš Vojtíšek, Ph.D., LF MU), *Kvalifikace a vzdělávání lékařů a dalších zdravotnických pracovníků v paliativní péči* (Mgr. et. Mgr. Veronika Oškerová, Ph.D., PŘF MU), *Spolupráce a specifické kompetence psychiatra a klinického psychologa* (prof. MUDr. Tomáš Kašpárek, Ph.D., FN Brno a LF MU), *Právní povaha lékařského posudku konstatujícího zdravotní (ne)způsobilost zaměstnance k výkonu práce* (Mgr. Vojtěch Kadlubiec, PrF MU), *Role nelékařských zdravotnických pracovníků při zacházení s léčivý* (Mgr. Mgr. Eva Prošková, Ph.D., Roche, s.r.o. a l. LF UK), *Veřejné financování zdravotních služeb z pohledu revizního lékařství a personální aspekty* (MUDr. Zdeňka Salcman Kučerová, MBA, SRL ČLS JEP).

Účastníci konference se skvěle bavili v průběhu slavnostního večera v hotelu Baroko a již nyní organizační vedení zvažuje ponechat Lékařskou fakultu MU jako stálého hostitele budoucích Konferencí zdravotního práva.

AOTRAUMA EUROPE MASTERS COURSE - ARTICULAR FRACTURES OF LOWER EXTREMITY

Marek Joukal

Pod záštitou děkana lékařské fakulty prof. MUDr. Jiřího Mayera, CSc., se ve dnech 27. a 28. 9. 2016 konal na Anatomickém ústavu LF MU AOTrauma Europe Masters Course - Articular Fractures of Lower Extremity with Anatomical Specimens.

Zástupce přednosta Anatomického ústavu MUDr. Marek Joukal, Ph.D., který za preparační kurzy zodpovídá, o zmíněném kurzu informuje: „AOTrauma Europe Masters Course proběhl ve spolupráci s Edukačním centrem praktické anatomie. Pod vedením zkušených lektorů ze Švýcarska, Německa, Slovinska a Izraele se kurzu zúčastnilo 30 traumatologů z 11 zemí světa. První den byl věnován zlomeninám v okolí kolenního kloubu. Druhý den se účastníci zaměřili na problematiku zlomenin v okolí hlezenního

kloubu, kdy byl kladen důraz zejména na řešení zlomenin talu. V průběhu dopoledne byly probírány jednotlivé operační přístupy na kadaverózním materiálu. Po praktické části následovala teoretická část, která byla koncipována jako diskuze problematických případů intra- i extraartikulárních zlomenin. Účastníci kurzu pracovali v malých skupinách, kde analyzovaly jednotlivé případy a navrhovaly léčebný postup s využitím probraných operačních přístupů. Na závěr kurzu získali účastníci certifikát organizace AOTrauma.“

Člen organizace AOTrauma a koordinátor kurzu MUDr. Martin Kloub z Traumatologického oddělení Nemocnice České Budějovice se o kurzu vyjádřil následovně: „Anatomický ústav hostil první Master Course na evropské úrovni, který v České republice proběhl. Prostředí anatomického ústavu a kvalita ka-

daverózního materiálu byla naprosto dokonalá ve srovnání s místy, které jsem spolu s AOTrauma navštívil. Na základě zkušenosti s tímto kurzem si myslím, že organizace AOTrauma by mohla Anatomický ústav lékařské fakulty Masarykovy univerzity zařadit mezi místa, kde se preparační kurzy pravidelně pořádají.“

Prof. RNDr. Petr Dubový, CSc., přednosta Anatomického ústavu, zdůrazňuje: „Anatomický ústav naší fakulty vstupuje zejména do výchovy budoucích lékařů v rámci pregraduálního studia. Jsou však klinické obory, ve kterých je podrobnější znalost anatomie nedílnou součástí lékařského výkonu. Anatomický ústav se proto podílí také na organizaci vzdělávacích kurzů spojených s anatomickou preparací, které jsou určeny pro klinické specialisty. Dlouhodobě je organizace a úroveň těchto preparačních kurzů hodnocena jejich účastníky velmi pozitivně. Můžeme být hrdí na to, že rovněž účastníci AOTrauma Europe vysoce hodnotili kvalitní přípravu kurzu na našem Anatomickém ústavu, který se tak zařadil mezi elitní pracoviště pořádající preparační kurzy spojené s praktickým nácvikem operačních postupů, jako je například Anatomical Institute Graz.“

Reportáž z kurzu byla natočena i Českou televizí Brno a uvedena 27. 9. v rámci regionálního vysílání.

VĚDKYNĚ Z ÚSTAVU HISTOLOGIE A EMBRYOLOGIE LF MU PORAZILA SILNOU KONKURENCI

Petr Vaňhara

Dvanáctý mezinárodní kongres buněčné biologie se letos konal v pražském Kongresovém centru pod záštitou Mezinárodní federace pro buněčnou biologii (IFCB). Nabídl jedinečnou možnost setkání širokého spektra účastníků – od studentů a mladých vědců na začátku své kariéry po špičkové odborníky včetně tří nositelů Nobelovy ceny za fyziologii a medicínu.

Na tomto prestižním kongresu byla oceněna, v konkurenci téměř 400 příspěvků, za svou práci mladá talentovaná brněnská vědkyně Kateřina Kratochvílová z Ústavu histologie a embryologie Lékařské fakulty Masarykovy univerzity. Pod vedením dr. Petra Vaňhary napsala práci o ovariálních nádorových buňkách a změnách, ke kterým v nich dochází během vzniku rezistence k chemoterapii. Charakterizovala svou práci: *„Jedná se o mechanismus, který hraje důležitou roli právě v procesu adaptace nádorových buněk na stres vyvolaný chemoterapií při léčbě karcinomu vaječnicků. Výzkum tak přispívá k odhalení prvotní příčiny vzniku nádorů vaječnicků, ale také přináší objasnění toho, jak se u nádorových buněk vyvíjí schopnost uniknout terapii, což může přispět k vyšší efektivitě moderní protinádorové léčby.“*

Kateřina Kratochvílová vystudovala obor Molekulární biologie a genetika na Přírodovědecké fakultě MU a nyní pokračuje v doktorském studiu Anatomie, histologie a embryologie na Lékařské fakultě, a přestože se nachází na samém začátku své vědecké kariéry, její práce již byly mezinárodně oceněny.

Rakovina vaječnicků (ovariální karcinom) patří mezi nejzávažnější gynekologická nádorová

onemocnění a každoročně je v České republice diagnostikována u více než tisíce žen. Největším problémem je u tohoto onkologického onemocnění, kromě nedostatku časných příznaků (což vede k pozdní diagnóze a obtížnější léčbě) také vznik rezistence k protinádorové léčbě. K rizikovým faktorům vzniku nádoru vaječnicků patří vysoký počet ovulací u ženy. Tím dochází k opakovanému poškození a zhojení povrchových buněk, které jsou tak vystaveny nadměrné zátěži a rychleji tak podléhají buněčnému stárnutí a patologickým změnám. K. Kratochvílová popsala roli genu, který hraje roli v procesu adaptace ovariálních nádorových buněk na poruchy syntézy proteinů. Tento gen, do té doby málo popsáný kandidátní tumor supresor (TUSC3), může být jedním z přepínačů adaptivní a sebevražedné buněčné odpovědi. Nádorové buňky, které v důsledku maligního procesu ztratily gen TUSC3, pod cytotoxickým stresem lépe přežívaly, dělily se a šířily se v podobě metastáz víc než buňky s funkčním genem.

„Studie, která nyní probíhá také na normální, nenádorové tkáni, ukazuje, že podobný mechanismus, který využívají nádorové buňky k adaptaci na cytotoxickou terapii, je důležitý i pro obnovu normální povrchové epitelové tkáně vaječnicků, která je vystavena podobným stresovým změnám během cyklických poškození a hojení v ovulačních cyklech,“ doplňuje dr. Vaňhara.

Práce Kateřiny Kratochvílové byla i publikována v prestižním časopise International Journal of Cancer.

66. ČESKO-SLOVENSKÉ FARMAKOLOGICKÉ DNY

Lenka Součková

Prof. Anzenbacher, doc. Demlová, prof. Kristová a doc. Juřica

Ve dnech 13.-15. září probíhaly na půdě LF MU tradiční, již 66. ČESKO-SLOVENSKÉ FARMAKOLOGICKÉ DNY. Toto každoroční setkání farmakologů tak navazuje na dlouholetou tradici české a slovenské farmakologie a věnuje se výzkumu v oblasti experimentální i klinické.

Letošní konferenci pořádal Farmakologický ústav LF MU ve spolupráci s Českou společností pro experimentální a klinickou farmakologii a toxikologii (ČSEKFT ČLS JEP), slovenskou Farmakologickou společností Slovenské lékařské společnosti a Českou odbornou společností klinické farmacie ČLS JEP (ČOSKF ČLS JEP) za organizační podpory PharmAround, nadačního fondu. Setkání se zúčastnilo více než 140 účastníků především z České a Slovenské republiky. V rámci akce bylo součástí odborného programu i sympozium ČOSKF ČLS JEP a také paralelní workshop *SoMoPro Precipitation of Schizophrenia*.

V rámci 12 sekcí zaznělo 46 přednášek a bylo prezentováno přes 70 posterů, z nichž 3 nejlepší byly odměněny knihou. Jednotlivé sekce byly uspořádány tradičně s rozdělením na problematiku experimentální a klinické farmakologie.

Pohled do sálu

Prof. Květina

Prof. Anzenbacher, prof. Pávek a dr. Cermanová

Docentka Demlová zdůrazňuje, že: „V jedné ze sekcí věnované klinické farmakologii byly rovněž prezentovány předběžné výsledky bezpečnosti a dosavadní průběh klinické studie hodnotící bezpečnost a účinnost protinádorové vakcíny u dětských pacientů s progredujícími, relabujícími nebo primárně metastatickými malignitami vysokého rizika, které probíhá na Klinice dětské onkologie ve Fakultní nemocnici Brno. Byl představen vývoj a zavedení metodiky výroby inovativního hodnoceného léčiva, která probíhá na Farmakologickém ústavu LF MU v rámci čistých prostor ACIU. Díky spolupráci s výzkumnou infrastrukturou CZECRIN se MU LF stala zadavatelem tohoto unikátního klinického hodnocení.“

Pomyslným zlatým hřebem akce bylo sympozium podpořené evropskou asociací farmakologických společností EPHAR s názvem *Importance of Drug Metabolizing Enzymes in Neuropsychiatry* za účasti předních odborníků v oblasti farmakogenetiky a výzkumu regulací biotransformačních enzymů. Jmenujme: prof. Magnus Ingelman-Sundberga (Karolinska Institutet, Stockholm), prof. Julie Stingl (Univ. Bonn), viceprezidentka německé regulační autority (BfArM - Bundesinstitut für Arzneimittel und Medizinprodukte), prof. W. A. Daniel (Krakow), Polish Academy of Sciences.

Sborník konference abstrakt v elektronické podobě je dostupný na stránkách konference (<http://www.farmadny2016.cz>), dále na stránkách ČSEKFT ČLS JEP (<http://farmapol.cls.cz>).

Posterová sekce v koridoru univerzitního kampusu

JUBILEJNÍ XXV. MORAVSKOSLEZSKÉ DNY PNEUMOLOGIE

Anna Hrazdírová

Česká pneumologická a ftizeologická společnost ČSL JEP, Česká asociace sester a Klinika nemocí plicních a tuberkulózy LF MU a FN Brno uspořádaly ve dnech 30. září až 1. října v Brně v kongresovém centru hotelu Voroněž v Brně jubilejní XXV. Moravskoslezské dny pneumologie. Jednalo se o setkání pneumologů, hrudních chirurgů, alergologů, fyzioterapeutů a samozřejmě i sester pracujících v těchto oborech. Akce měla celkem 400 účastníků.

Záštitu nad konáním kongresu převzali ředitel FN Brno MUDr. Roman Kraus, MBA, náměstkyně NLZP FN Brno Mgr. Erna Mičudová a děkan Lékařské fakulty Masarykovy univerzity prof. MUDr. Jiří Mayer, CSc. Programový výbor tvořili prof. MUDr. Jana Skříčková, CSc., prof. MUDr. Vítězslav Kolek, DrSc., MUDr. Jaromír Roubec, Ph.D.

Základními tématy v lékařské sekci byla nemedikamentózní léčba v pneumologii, nemoci s bronchiální obstrukcí, pneumoonkologie, tuberkulóza, ambulantní pneumologie a varia, v sesterské sekci ošetrovatelská péče o pacienta s plicním onemocněním.

Po slavnostním zahájení kongresu následovalo v lékařské sekci téma *Nádory hrudníku od diagnostiky ke všem léčebným modalitám*, ve kterém prof. MUDr. Jana Skříčková, CSc., přednostka Kliniky nemocí plicních a TBC v Brně spolu se spoluautory shrnula veškeré současné poznatky o nemalobuněčném karcinomu plic, zdůraznila vzestup celkové incidence tohoto nádoru o 11 % proti letům 2003–2013. Zaměřila se na význam biologické léčby a zlepšení přežití u indikovaných pacientů

Prof. MUDr. Jana Skříčková, CSc.

s nemalobuněčným karcinomem plic a imunoterapii, jako novou nadějí u onkologických nemocných. V následujícím sdělení pak promluvila o pembrolizumabu – plně humanizované IgG4 monoklonální protilátce proti PD-1 (programmed cell death protein 1).

O posunu ve využití imunoterapie v léčbě solidních nádorů včetně pokročilého nemalobuněčného karcinomu plic pak hovořil předseda České pneumologické a ftizeologické společnosti ČSL JEP prof. MUDr. V. Kolek, DrSc., a zmínil se o nivolumabu, jako o prvním schváleném léku na základě výrazně lepšího přežití v porovnání s docetaxelem u pacientů se skvamózní i neskvamózní histologií po selhání chemoterapie obsahující platinu po 1 roce. V dalším sdělení informoval posluchače o dlouhodobém vlastním sledování nemocných s maligními nádory, ale též s benigními stenóza-

mi či tracheomalácií. se zavedeným endobronchiálním stentem na Klinice plicních nemocí FN a LF UP v Olomouci. Soubor tvořilo 464 nemocných, což svědčí o dlouhodobých zkušenostech olomouckého pracoviště s touto endobronchiální terapeutickou metodou.

Blok věnující se nádorům hrudníku byl obohacen zajímavými kazuistikami, kde mimo jiné vystoupila i reprezentantka mladé generace onkologů MUDr. Andrea Benejová z brněnské plicní kliniky se sdělením *Pomalou rostoucí adenokarcinom plic* a poukázala na nutnost pravidelného sledování nemocných s nejasnými plicními ložisky, u nichž nelze v době primární diagnózy určit jednoznačně morfolonii.

První kongresový den byl v lékařské sekci věnován též intersticiálním plicním procesům (IPF), kde zaznělo v bloku s touto problematikou několik zajímavých přednášek z úst předních českých odborníků na tuto problematiku jako je prof. MUDr. Vašáková, PhD., prof. MUDr. Kolek, DrSc., MUDr. Doubková, PhD., a MUDr. Žurková a MUDr. Lošťáková. Je nutno zdůraznit fakt, že v České republice byl v červnu 2012 spuštěn celostátní registr IPF, jehož cílem je sledovat epidemiologická data, prognózu nemoci a také efekt nových léčebných modalit ve srovnání se stávající zavedenou léčbou – jako je např. pirfenidon u indikovaných nemocných. MUDr. Doubková z brněnské plicní kliniky se věnuje intersticiálním plicním procesům nejrozličnější etiologie ve specializované ambulanci pro tato onemocnění a ve svém sdělení promlouvala o lymfangioleiomyomatóze – vzácném onemocnění – a svých zkušenostech s 10 nemocnými, které sleduje a léčí.

Chronická obstrukční plicní nemoc, jejíž incidence i prevalence stále vzrůstá, je nadále v popředí zájmu pneumologů i jiných odborníků a problematika věnující se tomuto onemocnění nemůže na žádné konferenci chybět. Název sdělení MUDr. Čierné-Peterové – zástupkyně ambulant-

ních pneumologů ve výboru ČPFS a předsedkyně Akreditační komise v sekci Ambulantní pneumologie – *CHOPN – diagnóza číslo jedna v plicní ambulanci* je toho důkazem. Sdělení s tématem CHOPN jak v odborných sekcích, tak v satelitních sympóziích zazněla po oba dva dny konference.

Z dalších zajímavých sdělení ve variech zazněly přednášky lékařů plicní brněnské kliniky – *Několko podob jedné závislosti* – MUDr. Stanky Potrepčákové o problematice závislosti na nikotinu, která patří mezi nejsilnější a nejrychleji vznikající drogové závislosti. Nutno zmínit, že MUDr. Potrepčáková je autorka zajímavého projektu *Preventivní program pro školy* v Jihomoravském kraji. Jedná se o primární prevenci vzniku závislosti na tabáku; projekt funguje třetím rokem. MUDr. Kristian Brat ve svém sdělení *Diagnostika a léčba lokularizovaného pleurálního výpotku* přehledně shrnul dostupné znalosti z oblasti diagnostiky i léčby. MUDr. Brat je nejen zkušeným pneumologem a znalcem drenážní techniky u pleurálních výpotků, ale trojnásobným členem české polární expedice MU Brno v letech 2012–2015 na stanici J. G. Mendela v Antarktidě, kde působil jako lékař expedice a současně měl na starosti medicínské výzkumné úkoly. O velmi raritní závažné trombocytopenii, která vznikla jako nežádoucí účinek při léčbě antituberkulotiky u nemocného s tuberkulózou a která nakonec vedla k úmrtí pacienta, referoval další lékař brněnské kliniky, MUDr. Ondřej Venclíček. Prim. MUDr. Losse z olomoucké kliniky ve svém příspěvku upozornil na nedostatky v organizaci a financování nepojištěných tuberkulózních nemocných, zejména cizinců.

V průběhu konference XXV. Moravskoslezských dnů pneumologie se konala též velmi zajímavá sesterská sekce se zaměřením na ošetrovatelskou péči o pacienta s plicním onemocněním. Sestry z plicní brněnské kliniky a z endoskopického centra ve FN Brno Milada Došková, Lenka Vítešnicková a Renata Vránková přispěly svými sděleními *Spiroergome-*

trie z pohledu sestry, Bronchoalveolární laváž – BAL a Naše zkušenosti s ERBE kryopróbou.

Všechna sdělení jak v lékařské, tak sesterské sekci byla následována diskuzí na společenském večeru, který se konal v důstojném prostředí barokního sálu v konventu Milosrdných bratří v Brně. Symbolické místo – klášter a nemocnice byla vždy centrem, kde se spojovaly myšlenky ducha, medicíny, etika a umění. Dohromady se podporují a slouží k upevnění morálních hodnot ve společnosti.

Konvent Milosrdných bratří v Brně

Vyvrcholením Moravskoslezských dnů byl křest dvou knih – druhého vydání *Doporučených postupů v pneumologii* autora Vítězslava Kolka s kolektivem a druhého vydání *Moderní farmakoterapie v pneumologii* Martyiny Vašákové s kolektivem. Křest provedla prof. Skříčková, spoluautorka první a recenzentka druhé publikace.

Poznámka: Barokní sál byl vystavěn v roce 1753 Milosrdnými bratry podle plánů významného brněnského stavitele Františka Antonína Grimma. Nachází se v Konventu Milosrdných bratří, který nechal vybudovat Leopold hrabě z Dietrichsteina. Sál nahradil provizorní nemocnici, kterou Milosrdní bratři na tomto místě provozovali od roku 1747. Tato nemocnice vznikla jako první nemocnice na Moravě a po nemocnici Milosrdných bratří Na Františku v Praze druhá v naší zemi.

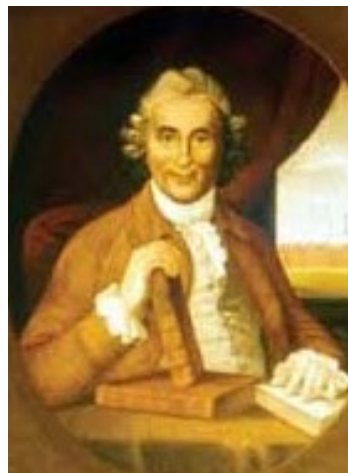

Důstojný společenský večer

MEZINÁRODNÍ DEN KLINICKÝCH STUDIÍ 2016

OHLÉDNUTÍ ZA VĚDECKOU KONFERENCÍ

Lenka Součková

Při příležitosti oslav Mezinárodního dne klinických hodnocení každoročně pořádá Evropská síť infrastruktur klinického výzkumu (ECRIN-ERIC) mezinárodní vědeckou konferenci.

Tato událost připomíná den, kdy James Lind položil základy randomizovaného klinického výzkumu. Jako skotský lékař a námořník u britského královského loďstva zahájil v roce 1747 svou studii v léčbě kurdějí a ukázal tak význam klinického hodnocení a výzkumu pro zdravotní péči. Tento lékař následně v roce 1772 svou práci publikoval a demonstroval tak, že denní příděl nápoje, který obsahoval ocet, mořskou vodu a šťávu ze dvou pomerančů a jednoho citronu, rychle vyléčil i těžký skorbut a umožnil návrat nemocných námořníků do služby již po 6 dnech léčby.

V předchozích letech se konference konala v Trondheimu, Varšavě, Vídni, Stockholmu a dalších evropských městech. Tento rok byla poctěna pořádáním této konference Česká republika, kdy se na organizaci podílela výzkumná infrastruktura CZECRIN (Česká síť infrastruktur klinického výzkumu) spolu s nadačním fondem PharmAround.

Konferenci zahájil profesor Jacques Demotes a představil podstatu a smysl ECRIN-ERIC v podpoře provádění akademických klinických studií. Letos byla konference zaměřená na personalizovanou medicínu, a zejména pak klinické studie v souvislosti s medicínou založenou na důkazech v éře personalizované medicíny.

Při této příležitosti profesor Demotes zmínil potřebu provádění multicentrických mezinárodních klinických studií s dostatečným množstvím pacientů, bez nichž nelze získat validní výsledky, zmínil účinnost a bezpečnost při léčbě vzácných onemocnění. „Pro klinický výzkum je zcela zásadní mezinárodní spolupráce, kterou se rozšiřuje přístup k pacientům, zvláště pak těm nečetným se vzácným onemocněním, což přispívá k rychlejším výsledkům. Zkušenosti z mezinárodních studií pak následně mohou vést k optimálnímu využívání zdrojů a zlepšení péče o pacienty napříč státy. Díky mezinárodní spolupráci je také možné sdílení lékařských a vědeckých poznatků, nástrojů, postupů a nákladů. Zvyšuje se aplikovatelnost výsledků výzkumu, snižuje se duplicita a zlepšují se metodické standardy výzkumu. Zapojením České republiky do ECRIN se této spolupráci otevřela cesta, zejména pak v možnosti spoluúčasti na mezinárodních grantových projektech, ze kterých následně mohou profitovat právě pacienti,“ zdůraznil prof. Demotes.

Prof. Žaloudík v průběhu úvodního slova

Na přednášku navázala docentka Regina Demlová, která představila národní síť infrastruktur pro klinický výzkum, poskytující regulační a metodologické znalosti, koordinaci a služby podporující akademické klinické hodnocení. Výzkumná infrastruktura CZECRIN se zformovala v roce 2010 pod vedením Masarykovy univerzity ve spolupráci s Fakultní nemocnicí u sv. Anny v Brně a od roku 2014 představuje národní uzel ECRIN-ERIC pro Českou republiku.

Na přednášku navázala docentka Regina Demlová, která představila národní síť infrastruktur pro klinický výzkum, poskytující regulační a metodologické znalosti, koordinaci a služby podporující akademické klinické hodnocení. Výzkumná infrastruktura CZECRIN se zformovala v roce 2010 pod vedením Masarykovy univerzity ve spolupráci s Fakultní nemocnicí u sv. Anny v Brně a od roku 2014 představuje národní uzel ECRIN-ERIC pro Českou republiku.

Smyslem a cílem CZECRIN je poskytování znalostní, koordinační a servisní podpory akademickým klinickým hodnocením. CZECRIN koordinuje síť klinicko-výzkumných jednotek při zdravotnických zařízeních a koordinačních centrech na univerzitách v ČR a jejich vzájemnou spolupráci s cílem podpořit efektivní provádění akademických klinických hodnocení v rámci České republiky.

Docentka Demlová zdůraznila nutnost provádění nezávislého klinického výzkumu, na druhou stranu upozornila na problematiku provádění akademických studií, na značnou míru regulace a požadavků kladených na zadavatele klinických studií. „Odpovídá tomu aktuální stav, kdy pouze 4 % všech žádostí o povolení KH na SÚKL jsou evidované pod akademickým zadavatelem. Nároky kladené na zadavatele KH z hlediska legislativy, regulací, časových, finančních, ale především i znalostních požadavků jsou extrémní a zodpovědnost je obrovská,“ doplnila doc. Demlová. Závěrem prezentace uvedla jednotlivé projekty akademických klinických hodnocení, na kterých se CZECRIN aktivně podílí.

Předseda Výboru pro zdravotní a sociální politiku Senátu PČR prof. Jan Žaloudík v rámci svého úvodního slova zdůraznil klíčovou roli akademického prostředí v biomedicinském klinickém výzkumu a potřebu provádění nezávislého klinického výzkumu. „Bez vzájemné spolupráce biomedicinských infrastruktur a aktivit Výzkumné infrastruktury CZECRIN by bylo provádění akademických klinických studií jen velmi obtížně realizovatelné,“ dodal.

Doc. Demlová se svými kolegy

Odborná část programu byla věnována vysoce aktuální problematice personalizované medicíny, perspektivě jejího dalšího směřování a možnostem využití i u vzácných onemocnění včetně například dětských onkologických pacientů.

V odborné přednášce profesora Norberta Grafa, přednosta kliniky dětské onkologie Saarländské Univerzity byla prezentována tristní skutečnost, že děti s nádorovými onemocněními stojí na okraji zájmů farmaceutických společností. Jako zásadní roli v hledání odpovědi na otázky z klinické praxe, která léčba je ta nevhodnější pro dané pacienty, vnímá právě možnost provádění akademických klinických studií.

Profesor Dhavendra Kumar z Cardiffské Univerzity z Velké Británie se věnoval ve své přednášce problematice klinických studií v souvislosti s medicínou založenou na důkazech v éře personalizované medicíny. Upozornil na nutnost provádění multicentrických randomizovaných klinických studií i u pacientů se vzácnými onemocněními. Metodologii a designu klinických hodnocení tohoto typu se také věnoval profesor Ian Roberts a dodal, že jen v případě, že budou pacienti se vzácnými onemocněními sdružováni do mezinárodních randomizovaných klinických studií, je možné skutečně validně zjistit účinnost a bezpečnost dané léčby.

Konferenci skvěle moderoval profesor Christian Gluud z Centra pro klinický interveční výzkum z Dánska. K jednotlivým odborným částem pak přizval kolegy, profesora Silvia Garatini, ředitele Výzkumného farmakologického institutu Mario Negri z Itálie, profesora Jaroslava Štěrbu, proděkana Lékařské fakulty Masarykovy Univerzity a přednosta Kliniky dětské onkologie FN Brno a profesora Gonzala Calvo z Ústavu klinické farmakologie Univerzity v Barceloně.

Odlišnost biomedicínského prostředí s vysokým důrazem na etiku a bezpečnost, a tím i vysokou míru kontroly, potřeba inovací a jejich rychlého, efektivního, bezpečného přenosu do klinické praxe spolu se zásadními novými poznatky základního výzkumu přináší velké výzvy pro všechny zúčastněné.

V závěrečném slovu profesor Demotes shrnul: „Věřím, že toto setkání prohloubilo spolupráci na poli akademických klinických studií napříč Evropou.“

54. VÝSTAVA LÉČIVÝCH ROSTLIN V CENTRU LÉČIVÝCH ROSTLIN NA KRAVÍ HOŘE

Lea Jedonková

Akce probíhající v exteriéru zahrady byla v tomto roce doprovázena panelovou výstavou s názvem „Botanické zahrady, jak je neznáte“.

Na přípravě této části se podílely naše nejvýznamnější botanické zahrady a Přírodovědná společnost se svým odborným internetovým magazínem Botany.cz. Výstava se snaží ukázat činnosti botanických zahrad v jejich pro veřejnost méně známých souvislostech – zachytit jejich povinnosti vůči ochraně přírody, ukázat jejich expediční i výzkumnou práci či přínos pro ochranu genofondu rostlin. Na 20 panelech si tak mohli návštěvníci prohlédnout například představení botanických zahrad, které se na projektu podílely (mezi nimi i tu naši), přečíst si o ochraně genofondu v místě výskytu rostliny (in situ) i mimo lokalitu (ex situ), o problematice evidence rostlin i o nových projektech Evropské Unie (Nagajský protokol), které budou klást další nároky na všechny, kteří se prací s genetickým materiálem, ať už v rostlinné nebo živočišné podobě, zabírají.

Několik posledních panelů představilo slovem i obrazem návštěvníkům výsledky z expedičních cest botanické zahrady do Chile, na Madagaskar nebo na západ USA a do Peru.

Na venkovní ploše zahrady byl tradičně k vidění široký sortiment rostlin léčivých, tonizujících, dietických, kořeninových, aromatických i jedovatých, opatřených popisky a u mnoha z nich bylo možné si i přečíst podrobnější popis jejich obsahových látek a použití, včetně dalších zajímavostí.

Protože už několik let za sebou nebyly velké zimní mrazy, daří se nám přezimovávat některé typicky kbelíkové rostliny, které obvykle potřebují strávit zimu ve studeném skleníku, jako je například rozmarýn lékařský (*Rosmarinus officinalis*) – a tak návštěvníci mohli obdivovat jak základní druh, tak polehlý kultivar „Prostrata“ v neobvykle velkém vzrůstu. Během února začal kvést a po dobu výstavy tak byl k vidění i s květy a plody zároveň.

Bohužel nakolik byla mírná letošní zima, o to více byly neočekávané poměrně kruté dubnové mrazíky – poškodily řadu už bujně narůstajících rostlin, téměř všechny teplomilnější popínavé rostliny v zahradě utrpěly silnou ztrátu mladých letorostů. Fíkovníky (*Ficus carica*) přišly o veškeré, přes zimu slibně narůstající plody, dokonce i jinak nezdolný okecek – *Macleaya cordata* vymrzl až k zemi. Naštěstí se do výstavy podařilo tyto škody zahladit a návštěvníci kromě dozrávajících fiků o nic nepřišli.

Raritou, která byla na výstavě k vidění, bylo částečné kvetení jednoho z bambusů (*Phyllostachys aureosulcata spectabilis*). *Phyllostachys* je rod, jehož druhy běžně vykvétají až po mnoha desítkách let (někdy po více jak 100 letech, naše bambusy svým stářím dosahují teprve desetinu tohoto věku) a při úplném kvetení poté většinou zcela odumírají.

Pozorný návštěvník mohl zahlédnout i některé zajímavé druhy živočišné říše, které s námi sdílí areál zahrady – mimo běžnější motýly, ještěrky i žáby jsou stálými hosty z méně častých druhů dlouhozobka svízlová, kudlanka nábožná a naše největší včela samotářka drvodělka fialová. Poslední roky se v zahradě uhnízdil i exoticky vypadající, původně jihoevropský křížák pruhovaný.

V průběhu výstavy se konaly i dvě přednášky botanika Ing. Radomíra Němce na téma *Plané rostliny k jídlu a jejich léčivé vlastnosti*, na kterých se zájemci mohli dozvědět něco více o použití běžných plevelných druhů rostoucích na zahrádkách i ve městech. O tyto přednášky byl velký zájem a rádi bychom v podobném zajímavém rozšiřování programu výstavy pokračovali i v dalších letech.

Těší nás, že se daří rok od roku zvyšovat návštěvnost. Řada lidí k nám chodí opakovaně i během trvání výstavy a oceňují nejen informační přínos, ale i možnost odpočinku v krásném prostředí téměř v centru města. Drobným bonusem navíc je možnost nákupu sazenic rostlin (letos ve spolupráci se Zahradnictvím Vedrovice) a přípravků z léčivých rostlin, tradičně zajišťovaných prodejnou Léčivé rostliny.

Už teď se těšíme na příští ročník výstavy a srdečně Vás zveme!

POMÁHÁME PŘEDEVŠÍM LIDEM A JE JEDNO, Z JAKÉHO JSOU TÁBORA

Martina Žižlavská, Irena Wernerová

V Řecku pomáhali studenti medicíny z Lékařské fakulty Masarykovy univerzity, kteří v uprchlickém táboře v Aténách ošetřovali migranty. Pět čtyřčlenných skupinek, které tam vždy na týden až čtrnáct dní spolu s humanitární pomocí vyslala Diecézní charita Brno. Ta s Masarykovou univerzitou v červnu podepsala memorandum o spolupráci, výjezd studentů medicíny do Atén byl jejich první společnou akcí.

Jejich pracoviště se nacházelo v bývalém olympijském areálu Hellinikon, kde uprchlíci pobývali v opuštěných letištních halách nebo přespávají ve stanech. V současné době tam žije okolo třinácti až patnácti set uprchlíků. Jednotlivé národnosti jsou v táborech z bezpečnostních důvodů oddělené.

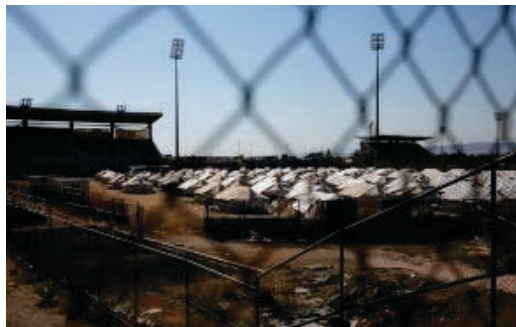
Na studenty z první vyslané skupiny tak vyšla práce v části, kde byli umístění uprchlíci z Afghánistánu. Jejich pracovní podmínky byly opravdu polní. Běženců tam žila asi tisícovka. Čtveřice studentů medicíny denně ošetřila zhruba 30 pacientů. V improvizovaných ordinacích strávili medici pět a víc hodin denně – střídali se s řeckými kolegy.

Zde je jejich výpověď: „Jeden lékař tam byl vlastně nastálo a jinak se tam střídali různí lékaři. Byli vesměs opravdu velmi ochotní,“ popsala svůj pobyt jedna z iniciátorek pomoci, medička Martina Žižlavská. Při ošetřování se ovšem musela skupina vypořádat s omezenými podmínkami. „Ani řecké zdravotnictví jako takové nefunguje ideálně, protože Řecko je už dlouhodobě v krizi, tak ty možnosti, které měli, byly poměrně omezené. Měli jsme strašně malou šanci někoho z té polní nemocnice dostat třeba k nějakému odborníkovi, kterého by potřebovali,“ uvedla studentka. „V provizorní nemocnici nebylo skoro žádné vybavení, takže jsme nemohli provádět odběry krve a další potřebná vyšetření. Taky nám chyběly určité skupiny léčiv – například oční kapky nebo různé masti a krémy na dermatologické potíže,“ dodává.

Spolu s ní do Řecka zamířil i student zdravotnického záchranářství Dominik Šašinka. „Velkým problémem byla především komunikace s pacienty. Málokdo uměl anglicky a bez překladatele jsme se neobešli,“ popisuje situaci. „To byl problém především ve chvíli, když bylo třeba, aby se ženy odhalily – vyšetřit se totiž nechaly jenom lékařkami, takže všichni muži včetně překladatele museli odejít.“

„Na místě nebyla ani žádná dostupná stomatologická péče, takže k nám lidé chodili s obrovskými bolestmi, měli rozsáhlé zubní kazy a otevřené kanálky. Už na první pohled se dalo na pacientovi odhadnout, že příčinou jsou zuby. Nemohli jsme jim ale nijak pomoci, jen jim dát léky na utišení bolesti. I samotní Řekové totiž mají problém se zubaři, je to drahá péče,“ vysvětluje Žižlavská.

„Medici si na místě počínali velmi aktivně. Setkávali se s nejrůznějšími problémy, s horečkami, bronchitidami, zápalem plic, epidemií neštovic, pneumoniemi u dětí, potničkami a různými dermatologickými problé-

Uprchlícký tábor v Aténách

my, otevřenými ranami. Přestože jsou to ještě studenti, jejich pomoc nikterak nezaostávala za péčí lékařů, pod jejichž dohledem pracovali,“ chválí studenty mluvčí charity Diana Tuyet-Lan Kosinová.

O možnost získat praxi v uprchlickém táboře byl mezi studenty velký zájem, přihlásilo se přes šedesát dobrovolníků. *„Byla to pro nás obrovská zkušenost, i když to bylo psychicky náročné, protože člověk viděl v táboře spoustu utrpení. Uprchlíckou krizi se nesnažíme nikterak posuzovat, jako lékaři pomáháme všem bez rozdílu,“ říká Žižlavská. „Jsme přesvědčeni, že studium na Lékařské fakultě MU nás připravilo na polní podmínky adekvátně. Myslela jsem si, že to bude horší. Neměla jsem tolik zkušeností, ale na místě jsem se rychle vzpamatovala a rychle naběhla do práce,“* připojuje.

Příspěvek o medicích LF MU, kteří pomáhali v uprchlickém táboře v Řecku, natočila pořad Česká televize, vysílal o nich i Český rozhlas a několik deníků přiblížilo jejich pomoc ve svých článcích.

NAŠE FAKULTA

Zpracovala, redakce, kontakt:
Mgr. Irena Wernerová
manager vnějších vztahů a komunikace
Lékařská fakulta
Masarykova univerzita
Kamenice 5
625 00 Brno
wernerova@med.muni.cz

www.med.muni.cz
www.muni.cz

Grafické zpracování:
Institut biostatistiky a analýz MU

Vydává:
Masarykova univerzita
Žerotínovo náměstí 9
601 77 Brno

MK ČR E 20240

7. ročník, říjen 2016

ISSN 1805-0131 (on-line)
ISSN 1805-014X (print)

Nové příspěvky, které budete chtít publikovat v dalším čísle bulletinu, zasílejte, prosím, na adresu redakce.

Rádi zodpovíme vaše dotazy.

NAŠE FAKULTA

INFORMAČNÍ BULLETIN
MASARYKOVA UNIVERZITA
LÉKAŘSKÁ FAKULTA

ISSN 1805-0131

ISSN 1805-14X